

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0101314 ภาวะผู้นำและการจูงใจ

Leadership and Motivation

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการจัดการทรัพยากรมนุษย์

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0101314

ภาวะผู้นำและการจูงใจ

3(2-2-5)

Leadership and Motivation

ความหมาย แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ อำนาจและการใช้อำนาจ รูปแบบของผู้นำ บทบาทของผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา แนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจและการประยุกต์ใช้หลักการจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในองค์กร ฝึกปฏิบัติด้านภาวะผู้นำ

2. ประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ดร. นวิทย์ เอมเอก

อาจารย์ผู้สอน ดร. นวิทย์ เอมเอก

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

2567/ 1

S101

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

9 มิถุนายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ อำนาจและการใช้อำนาจ รูปแบบของผู้นำ บทบาทของผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา
- 1.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหลักการจูงใจ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน และสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีจูงใจเพื่อนำมาวางพฤติกรรมของผู้ตามในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
- 1.3 เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้และทักษะการเป็นผู้นำ และสามารถประยุกต์ความรู้ให้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

พัฒนาความรู้และทักษะการเป็นผู้นำ เพื่อให้ศึกษามีแนวทางในการพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
30 ชั่วโมง	15 ชั่วโมง	90 ชั่วโมง
ต่อภาคการศึกษา	ต่อภาคการศึกษา	ต่อภาคการศึกษา

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

หมายเหตุ

นอกจากการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม จำนวน 15 ชั่วโมงแล้ว ไม่เพียงเท่านั้น รายวิชานี้ยังใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยบูรณาการรายวิชากับโครงการบูรณาการความรู้สู่ชุมชน หลักสูตร ศศ.บ.(การจัดการทรัพยากรมนุษย์)

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ โดยติดต่อนัดหมายเข้าพบ ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ/ ช่องทางออนไลน์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	- แนะนำรายวิชา อธิบาย วิธีการเรียนการสอน กิจกรรมประกอบกร เรียนและวิธีการ ประเมินผล	2	2	<i>กิจกรรมการเรียนการสอน</i> 1. ทำความเข้าใจประมวลรายวิชา เนื้อหาในรายวิชา ความมุ่งหมายในการศึกษา กระบวนการเรียนการ สอนตามแผนการแนวทางการเรียนการสอน เกณฑ์ การวัดและประเมิน 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปราย ในประเด็นต่างๆ 3. การเรียนการสอนแบบ Active Learning <i>สื่อและอุปกรณ์</i> 1. ประมวลการสอนและแผนการสอน 2. Power point 3. TSU MOOC	อ.ดร.นวิทย์ เอ็มเอก
2	- ความหมายของผู้นำและ ภาวะผู้นำ - คุณลักษณะของผู้นำ - รูปแบบของผู้นำ	4	-	<i>กิจกรรมการเรียนการสอน</i> 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปราย ในประเด็นต่างๆ 3. การเรียนการสอนแบบ Active Learning ฝึก ปฏิบัติภาวะผู้นำกิจกรรมที่ 1 4. การเรียนการสอนแบบ Active Learning ฝึก ปฏิบัติภาวะผู้นำกิจกรรมที่ 2 <i>สื่อและอุปกรณ์</i> - Power point - TSU MOOC	อ.ดร.นวิทย์ เอ็มเอก
3	- อำนาจ แหล่งของอำนาจ และ กระบวนการใช้อำนาจ	4	-	<i>กิจกรรมการเรียนการสอน</i> 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปราย ในประเด็นต่างๆ 3. การเรียนการสอนแบบ Active Learning ฝึก ปฏิบัติภาวะผู้นำกิจกรรมที่ 3 4. การเรียนการสอนแบบ Active Learning ฝึก ปฏิบัติภาวะผู้นำกิจกรรมที่ 4 <i>สื่อและอุปกรณ์</i>	อ.ดร.นวิทย์ เอ็มเอก

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				- Power point - TSU MOOC	
4	- การพัฒนาภาวะผู้นำ	4	-	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปราย ในประเด็นต่างๆ 3. การเรียนการสอนแบบ Active Learning ฝึก ปฏิบัติภาวะผู้นำกิจกรรมที่ 5 4. การเรียนการสอนแบบ Active Learning ฝึก ปฏิบัติภาวะผู้นำกิจกรรมที่ 6 สื่อและอุปกรณ์ - Power point - TSU MOOC	อ.ดร.นวิทย์ เอ็มเอก
5	- ผู้นำและมนุษยสัมพันธ์ ในองค์กร - บทบาทหน้าที่ของผู้นำ	4	-	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปราย ในประเด็นต่างๆ 3. การเรียนการสอนแบบ Active Learning ฝึก ปฏิบัติภาวะผู้นำกิจกรรมที่ 7 4. การเรียนการสอนแบบ Active Learning ฝึก ปฏิบัติภาวะผู้นำกิจกรรมที่ 8 สื่อและอุปกรณ์ - Power point - TSU MOOC	อ.ดร.นวิทย์ เอ็มเอก
6	- แนวคิดภาวะผู้นำเชิง คุณลักษณะ - แนวคิดภาวะผู้นำเชิง พฤติกรรม - แนว คิ ด ผู้ นำ เชิง สถานการณ์	4	-	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปราย ในประเด็นต่างๆ 3. การเรียนการสอนแบบ Active Learning ฝึก ปฏิบัติภาวะผู้นำกิจกรรมที่ 9 สื่อและอุปกรณ์ - Power point - TSU MOOC	อ.ดร.นวิทย์ เอ็มเอก
7	- แนว คิ ด ผู้ นำ ก า ร เปลี่ยนแปลง	4	-	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยาย	อ.ดร.นวิทย์ เอ็มเอก

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	- กลุ่ม ภาวะผู้นำและผู้ ตามในองค์กร			2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปราย ในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point - TSU MOOC	
8	- แนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจ - ทฤษฎีเชิงเนื้อหาสาระ - ทฤษฎีเชิงกระบวนการ	4	-	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปราย ในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point - TSU MOOC	อ.ดร.นวิทย์ เอ็มเอก
9	สอบกลางภาค				
10-16	การสอนโดยใช้ชุมชนเป็น ฐาน		28	1. นิสิตออกแบบโครงการโดยการดำเนินงานใช้ เทคนิค PDCA 2. อาจารย์ให้คำปรึกษาและติดตาม ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน 3. อาจารย์นิเทศการดำเนินงานของนิสิต 4. นิสิตนำเสนอผลงานแก่ชุมชน	อ.ดร.นวิทย์ เอ็มเอก
	สอบปลายภาค				
17					
รวม		45	0		

กิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning
รายวิชา 0101314 : ภาวะผู้นำและการจูงใจ

กิจกรรมที่ 1

ชื่อกิจกรรม : การสื่อสารอย่างผู้นำ

รูปแบบกิจกรรม : การฝึกทักษะการพูดการนำเสนอให้แก่ นิสิต โดยให้นิสิตหาหนังสือเกี่ยวกับการบริหาร
ภาวะผู้นำที่ นิสิตสนใจ อ่านและสรุปเนื้อหา มาพูดให้เพื่อนฟังหน้าชั้น ใช้เวลาคนละประมาณ 3-4 นาที โดยแบ่ง
พูดหน้าชั้นวันละ 5-6 คน

วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาทักษะการพูดการนำเสนอให้แก่ นิสิต

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม : คุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์

รูปแบบกิจกรรม : ให้นิสิตแบ่งกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ มีขั้นตอนดังนี้

- 1) แบ่งกลุ่มและให้นิสิตแต่ละคนเขียนคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์คนละ 1 ข้อ
- 2) ให้อีกกลุ่มอภิปรายและหาข้อสรุปร่วมกันว่าจะเสนอคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ข้อไหนหน้าชั้นเรียน
- 3) ให้นำเสนอหน้าชั้นเรียนและอธิบายว่าทำไมจึงเลือกคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ดังกล่าว
- 4) สรุปความคิดเห็นของนิสิตทั้งห้อง

วัตถุประสงค์ : เพื่อวิเคราะห์และระดมสมองค้นหาคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์

กิจกรรมที่ 3

ชื่อกิจกรรม : โต้วาทิ

รูปแบบกิจกรรม : ให้นิสิตแบ่งกลุ่มและโต้วาทิในญัตติที่นิสิตสนใจ

วัตถุประสงค์ : เพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์และปฏิภาณไหวพริบในการโต้ตอบสถานการณ์เฉพาะหน้า

กิจกรรมที่ 4

ชื่อกิจกรรม : การพัฒนาภาวะผู้นำ

รูปแบบกิจกรรม : เป็นการพัฒนาภาวะผู้นำของนิสิต โดยให้นิสิตศึกษาประวัติผู้นำที่ตนเองสนใจ ค้นหาคุณลักษณะที่ทำให้ผู้นำคนนั้นประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ นิสิตมีแบบอย่างการเป็นผู้นำที่ดีในแบบที่นิสิตสนใจ

กิจกรรมที่ 5

ชื่อกิจกรรม : ร่วมคิดหาทางออก

รูปแบบกิจกรรม : ให้นิสิตแบ่งกลุ่มวิเคราะห์กรณีศึกษาสายการบิน Sky และอภิปรายร่วมกัน

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ นิสิตฝึกการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดภาวะผู้นำและการลงใจมาใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ที่สมมติขึ้น

กิจกรรมที่ 6

ชื่อกิจกรรม : วิเคราะห์ตนเอง

รูปแบบกิจกรรม : เป็นพัฒนาภาวะผู้นำของนิสิต โดยเรียนรู้จากตัวอย่าง เช่น ผู้นำที่ชื่นชอบ มีขั้นตอน ดังนี้

1) List คุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพลงในกระดาษ A4 เพื่อเป็น Role Model ของตนเอง

2) ประเมินตนเองและออกแบบแนวทางการพัฒนาตนเองเขียนลงในกระดาษ A4

วัตถุประสงค์ : เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของนิสิตแต่ละคน

กิจกรรมที่ 7

ชื่อกิจกรรม : จริยธรรมของผู้นำ

รูปแบบกิจกรรม : ให้นิสิตดูคลิปวิดีโอและวิเคราะห์ภาวะผู้นำจากคลิปวิดีโอ มีขั้นตอนดังนี้

1) เปิดคลิปวิดีโอ “11 การตุ๋น มดทำงานเป็นทีม”

2) แบ่งกลุ่มและวิเคราะห์ภาวะผู้นำในประเด็น

1) ท่านได้เรียนรู้อะไรจากวิดีโอ?

2) ถ้าหากท่านเป็นผู้นำท่านจะอย่างไรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3) ให้ตัวแทนนิสิตนำเสนอข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียนและอภิปรายร่วมกัน

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาจริยธรรมที่ควรมีในตัวผู้นำ

กิจกรรมที่ 8

ชื่อกิจกรรม : ปลูกป่าบำเพ็ญประโยชน์

รูปแบบกิจกรรม : กิจกรรมปลูกป่าชายเลน ณ สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลน ที่ 34 (ตำมะลัง สตูล) โดยเป็นความร่วมมือกับสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 34 (ตำมะลัง สตูล) อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ในการบรรยายให้ความรู้แก่นิสิตเกี่ยวกับความสำคัญของป่าชายเลนและร่วมกันอนุรักษ์ป่าชายเลนโดยการปลูกป่าในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ณ สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลน ที่ 34 (ตำมะลัง สตูล)

วัตถุประสงค์ : เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา อีกทั้งเป็นการปลูกจิตสำนึกต่อสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อสังคม และส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตจิตอาสาแก่นิสิต

กิจกรรมที่ 9

ชื่อกิจกรรม : ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม

รูปแบบกิจกรรม : แบ่งกลุ่มให้นิสิตคิดกิจกรรมสั้นทางการเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีม นำเสนอ และส่งเอกสารเป็นรายงาน

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ นิสิตฝึกทักษะการเป็นผู้นำและรู้จักการทำงานเป็นทีม มีความรักความสามัคคีต่อกัน

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	การมีส่วนร่วม	สังเกตจากพฤติกรรมนิสิต	ตลอดภาคการศึกษา	10
2	รายงานเดี่ยว รายงานกลุ่ม และแผนการลงทุน	ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และการทำงาน	ตลอดภาคการศึกษา	30
3	สอบกลางภาค	สอบกลางภาค	สัปดาห์ที่ 10	30
4	สอบปลายภาค	สอบปลายภาค	สัปดาห์ที่ 17	30
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด

- อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
- อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

ปาริฉัตร ตู่ดำ. (2560). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพฤติกรรมองค์กร*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2541). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมสาร.

พิมพ์ใจ โอภาณุรักษัธรรม. (2542). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ : ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: วิรัตน์ เอ็ดดุกะเซ็น.